

ΓΑΛΛΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΤΟΥ ΑΙΜ. ΖΟΛΑ

Α Δ Ε Λ Α

Ο κ. Ρουσό παντρεύτηκε είκοσι χρόνων με μια θρασύνη, την 'Αδέλα Λεμερσιέ, που ήταν δεκαεπτά χρόνων. Οι δύο τους, είχαν για μόνη τους περιουσία εβδομήντα φράγκα, τη βραδιά που παντρεύτηκαν. Στην άρχη πουλούσαν χαρτί τόν επιστολών και βουλοκέρια κάτω από μια αμαξοπορτί. Ύστερα νοίκιασαν μια τρούφα, ένα μαγαζί μικροκομπού, που έμειναν μέσα σ' αυτό δέκα χρόνια μεγαλώνοντας σιγά-σιγά το εμπόριό τους. Τώρα έχουν δυο τους ένα χαρτοπολείο, στην οδό Κλισύ, που άζει χαμιά πενήντα χιλιάδες φράγκα.

Η 'Αδέλα είναι φιλάσθενη. Η κλειστή ατμόσφαιρα του μαγαζιού, η άνηγρη στο ταμείο, δεν της ζίνουν καλό. Ένας γιατρός που τον συμβουλευόταν, της συνέστησε ανάπαυνη και περιπάτους με την καλοκαιρία. Μά αυτές είναι συνταγές που δεν μπορεί κανείς να τις εκπληί, όταν θέλει να μαζώσει μικροεισοδήματα για να τ' εξαοκαλήσει ήσυχα στα γηρατειά του. Η 'Αδέλα είπε πως θ' αναπαύεται, πως θα πηγαίνει περίπατο άργότερα, όταν θα ξεκάμουν το μαγαζί και θα πίνε να ζήσουν στην έπαιχία.

Ο κ. Ρουσό, άνηγνιζε που τ' βλέπει κλωμική, με κόκκινες βούλες στα μάγουλα. Μά έχει τ' σκοτούρα του χαρτοπολείου του, δεν μπορεί να είναι αδιάφορα πίσω της, για να τ' ημποδίσει να κινή άπελομενίες. Ολόκληρες εβδομάδες, δεν βρίσκει ούτε μια στιγμή άνεση για τ' της μιλίση για τ' ην ύγια της. Ύστερα, άν συμβή ν' άκούση τόν ξεροβήχά της, στενοχωριέται, τ' ην ύποχρεώνει να φορέση τ' σάλι της και να κινή μαζί του ένα γυρο στα 'Ηλύσια. Μά αυτή γνοίσει σάτι πεύο κουρασμένη, βήγοντας περισσότερο. Οι περιστάσεις τού εμπόριου άποροφούν πάλι τόν κ. Ρουσό η άρρώστεια πάλι ξεγίνεται, όσο που νάρθη μιά νέα κούρσι. Έτσι είναι στο εμπόριο. Πε θαινεις χωρίς να λάβης χωρδ να κοιταχίης.

Μά μέρα, ό κ. Ρουσό παίρνει τ' γιατρό κατά μέρος και τόν ρωτάει να τού π' η πασιεκά άν η γυναίκα του βρίσκεται σε κίνδυνο. Ο γιατρός άμολογεί πως η κ. Ρουσό είναι φθισική, μά μάλιστα σ' ένα βαθμό άρκετά προχωρημένο. Ο σύζυγος έγινε κίτρινος σαν τ' θσιάφι, άκούγοντας αυτή τ' ην άμολογία. Άγαπά τ' ην 'Αδέλα, για τ' η μακροχρόνια προσπάθεια που κατέβαλαν μαζί, προτού άρχίσουν να τρώνε άσπρο φουμά κάθε μέρα. Δεν τ' ην έχει μόνο γυναίκα, τ' ην έχει άκομή και συνέταγο, που ξέρε τ' η δραστηριότητά της και τ' η νοημοσύνη της. Άν τ' η χάση, θα δεχθί ένα κείριο χτύπημα και στην άφοσίωσή του και στο εμπόριό του. Ός τόσο, τού χρειάζε-

ται θάρρος. Δεν μπορεί να σφαλίσ τ' η μαγαζί του. Έτσι λοιπόν, δεν άρτνει να προδοθί, προσπαθεί να μη τρουάξει τ' ην 'Αδέλα δείχοντάς της μάτια κόκκινα από τ' ά δά' ρουα.

Η 'Αδέλα φθισοίσει κίποτε :

— Ά! όταν πάμε στην έξοχή, θα 'δής πως θα γείνω καλά! Θεέ μου! Όχι τό χρόνια μόνο έχουμε άκομή να περιμένουμε. Σόντομα θα περάσουν!

Ός τόσο, δυό φορές τώρα, η Κα Ρουσό βρέθηκε στην άναγκη να κρεβάτοθ' η. Πάλι σηκόθηκε, πάλι κατέβηκε στο ταμείο. Οι γειτόνοι λένε : «Λίγα είναι τ' η κομιά τ' ης άτηνής». Και δεν κάνουν λάθο. Άκριβώς στη στιγμή τ' ης άπογραφής, ξαναπέφτει στο κρεβάτι για τρίτη φορά. Ο γιατρός έρχεται το πρωί, μιλεί μαζί της, και άπογράφει μια συνταγή. Ο κ. Ρουσό, ξέρε πως τ' η μοιραίο τέλος πλησιάζει. Μά η άπογομή τόν κρατεί κάτω, στο μαγαζί, και μόλις μπορεί να ξεφύγη πέντε λεπτά, από καιρού εις καιρόν. Άνεβαίνει, όταν έρχεται ό γιατρός, ύστερα, φεύγει μαζί του και άναφανείτα πάλι όλίγες στιγμές προ τού προγεύματος. Πλαγιάζει στις έντεκα, στο βάθος ενός γκαρφείου όπου έχει τοποθετήσει ένα κρεβάτι με λουριά. Η ύπηρετρια, η Φραγκίσκα, περιποιείται τ' ην άρρωστη. Τ' ης φέρνει τ' η ματρικά της μ' ένα ύφος δύσθυμο, κάνει θόρυβο άνυπόφορο σαρώνοντας τ' η δωμάτιο, και τέλος τ' άφίνει σε μεγάλη άκαταστασία. Μπουκάλια άκίδηρα είναι ριγμένα στο χορμό, οι λεκάνες δεν είναι ποτέ πλημμυρες, οι παταβοήρες κρέονται σ' ης άίχες τών καθισμάτων, δεν ξέρε πειά που να πατήσης τ' η πόδι σου!

Άκόμη και στο κρεβάτι της, η 'Αδέλα άσχολείται με τ' η εμπόριό της. Ξέρε τ' ην πούληση, ρωτάει, κάθε βράδυ, πως πάει η δουλειά. Η άπογραφή τ' η άνησυχεί. Μόλις ό σύζυγος της μπορεί ν' άνήθι για όλίγες στιγμές, δεν τού μιλεί ποτέ για τ' ην ύγια τ' ης.

Τόν ρωτά άπολλειστικώς για τ' η ενδεχόμενα κέρδη. Είναι μεγάλη λύση γι' αυτήν όταν μαθαίνει πως η χρονιά πήγε μέτρια.

Όταν τ' ην καιεί ό πυρετός, θυμύται άκομή στο προσέφαλό της παραγγελίες τ' ης περασμένης εβδομάδος, ξεκαθαρίζει λογαριασμούς, διευθύνει τ' η κατάσταση. Και αυτή στέλνει τ' η σύζυγό της πάλι σ' η δουλειά του, άν χρονοτριβεί στο δωμάτιο, και τού λέει γλυκά :

— Κατέβα, φίλε μου, δεν μου χρειάζεται τίποτε, σε βε-

βαιώ. Και μη ξεχάσης ν' αγοράσης κατάστιχα, γιατί τὰ σχολεία κοντεύουν ν' ανοίξουν, και δὲν θέλουμε.

Γιὰ πολὺν καιρὸ, γελιέται γιὰ τὴν πραγματικὴν τῆς κατάστασι. Πάντα ἐλπίζει πὸς θὰ σηκωθῆ τὴν αὐριανὴν μέρα και θὰ πάρῃ πάλι τὴν θέσιν στοῦ ταμεῖο. Κάνει μάλιστα και σχέδια: "Ἄν μπορέσῃ νάβῃ σύντομα, θὰ πᾶνε νὰ περάσουν τὴν Κυριακὴν στοῦ Σαῖν Κλου. Ποτὲ ἄλλοτε δὲν εἶχε τόσο μεγάλη ἐπιθυμία νὰ ἰδῆ δέντρα. "Υστερα νομομας, ἕνα προῖ, γίνεται σοβαρὰ. Τὴ νύκτα, ὀλομόναγῃ, μὲ τὰ μάτια ἀναγκατὰ, ἐνόησε πὸς θ' ἀποθάνῃ. Δὲν λέει τίποτε ἕως τὸ βράδυ και συλλογιέται, μὲ τὰ μάτια καρφωμένα στὴν ὄσφρη. Καί, τὸ βράδυ, κρατεῖ τὸ σῆζυγὸ τῆς σιμά τῆς και κουβεντίζει ἡσυχα μαζί του, σὰ νὰ τοῦ ὑποβάλλῃ καμμιά φατούρα.

— Ἄκουσε, τοῦ λέει, θὰ πᾶς νὰ ζητήσης αἶθιο ἕνα συμβολαιογράφου. Εἶναι ἕνας ἐδῶ κοντὰ, στὴν ὁδὸ Ἁγίου Λαζάρου.

Γιατὶ συμβολαιογράφου; φωνάζει ὁ κ. Ρουσσὸ, δὲν φτάσαμε σ' αὐτὸ τὸ σημειο, βέβαια.

Μὰ ἐκεῖνὴν ἐξακολουθεῖ μὲ τὸ γαλήνιο και λογικὸ τῆς ὄφρος:

— Πιθάνον! Μόνου ποῦ αὐτὸ θὰ μοῦ ἀποδώσῃ τὴν ἡσυχία, νὰ ξέρω τὰς ὑποθέσεις μας ἐν τάξει... Παντρευτήκαμε στοῦ καθεστῶτος τῆς κοινοκτημοσύνης, τὸν καιρὸ ποῦ δὲν εἰχαμε τίποτε οὔτε ὁ ἕνας οὔτε ὁ ἄλλος. Σήμερα ποῦ κερδίσαμε μερικὰ χρήματα, δὲν θέλω ἢ οἰκογενεῖά μου νάρθῃ νὰ σὲ ἀπογυμνώσῃ. Ἡ ἀδελφὴ μου Ἁγάθη δὲν εἶνε τόσο ἀξιαγάπητη, ὥστε νὰ τῆς ἀφήσω κατὶ τι. Θὰ προτιμῶμαι νὰ τὰ ἔπαυρα ὅλα μαζί μου.

"Οταν ἡ διαθήκη συντάχῃ και ὁ συμβολαιογράφος ἔφυγε, ἢ Ἁδέλα ἐπαλιώθησε, μοιρομρίζοντας στὸν ἄντρα τῆς:

— Τώρα θ' ἀποθάνω εὐχαριστήσιμη. Εἶχα ποθήσει πολὺ νὰ πᾶω στὴν ἔξω. Μὰ θὰ πᾶς σὺ... Βεβαίως μου πὸς θ' ἀποσυρθῆς στοῦ μέρος ποῦ εἰχαμε διαλέξει, ξέρεις, στοῦ χωριο ποῦ γε νῆ θηκε ἢ μητέρα σου κοντὰ στοῦ Μελοῦν... Αὐτὸ θὰ μ' εὐχαριστήσῃ.

Ὁ κ. Ρουσσὸ κλαίει πικρὰ, αὐτὴ τὸν παρηγορεῖ, τοῦ δίνει καλὲς συμβουλές: "Ἄν πλιττεῖς μόνος, θὰ κἀνῃ καλὰ ν' ἔξαναπαντρευθῆ. Μόνου, πρέπει νὰ διαλέξῃ μιὰ γυναῖκα κάπως παρῆλιξη, γιατί τὰ νέα κορίτσια ποῦ παντρεύονται χηρμενούς, παντρεύονται γιὰ τὰ χρήματά τους. Καί τοῦ προτείνει μιὰ κυρία γνώριμὴ τους, ποῦ θὰ χαιρόταν πολὺ νὰ ἔξωσῃ πὸς θὰ ἔξωσῃ μαζί μ' αὐτὴ.

"Υστερα, τὴν ἴδια νύκτα, τῆς ἔρχεται ἕνα φοιτῶ ἀγρομαχητό.

Πνίγεται, ἡμιτά ἀέρα. Ἡ Φραγκίσσα ἀποκοιμήθηκε στὴν καρέκλα τῆς. Ὁ κ. Ρουσσὸ, ὀρθὸς κοντὰ στοῦ προσκέφαλο τοῦ κρεββατιοῦ, τὸ μόνου ποῦ μπόρεῖ εἶναι νὰ πιάσῃ τὸ χροὶ τῆς ετοιμοθάνατης και νὰ τὸ σπῆξῃ γιὰ νὰ τῆς πῆ πὸς εἶναι κοντὰ τῆς, πὸς δὲν τὴν ἐγκαταλείπει.

Τὸ προῖ νομομας, αἰσθάνεται μιὰ μεγάλη γαλήνη εἶναι ἄσπρη σὰν τὸ χαρτί, μὲ τὰ μάτια κλειστά, ἀνασαινεῖ ἄργα. Ὁ σῆζυγὸς τῆς νομίζει πὸς θὰ μπορέσῃ νὰ κατέβῃ, μὲ τὴ Φραγκίσσα, ν' ἀνοίξῃ τὸ μαγαζὶ. "Οταν ἔξαναεβαίνας, βρῖσκει τὴν γυναῖκα του πάντα ἄσπρη σὰν τὸ χαρτί, ἔξυλισμένη στὴν ἴδια σιάνη. Μόνου ποῦ τὰ μάτια τῆς ἀνοίξαν. "Ἐχει ἀποθῆναι!..

Ἄπο πολὺν καιρὸ ὁ κ. Ρουσσὸ τὸ περίμενε πὸς θὰ τὴ χίσῃ. Δὲν κλαίει, εἶναι μόνου ἀφανισμένος ἀπο κοίτας. Κατεβαίνει πάλι, κοιτάει τὴ Φραγκίσσα ποῦ σφαλνὰ πάλι τὰ θυροφύλλα τοῦ μαγαζιοῦ και, ὁ ἴδιος, γράφει σ' ἕνα φύλλο χαρτί: «Κλειστά, ἐνεκα θανάτου!» "Υστερα, κολλᾷ αὐτὸ τὸ χαρτί στοῦ μεσαῖο θυροφύλλου, μὲ τέσσαρες ὄστες. Ἐπίνω, ὅλο τὸ προῖ τὸ κατηγάωσαν καθαρίζοντας και συγυρίζοντας τὸ δωμάτιο. Ἡ Φραγκίσσα περνᾷ μὲ τὸ σφουγκροῦσαν τὸ πάτωμα, ἔξαφανίζει τὰ μπουνάλια, βάνει κοντὰ στὴ νεκρὰ μιὰ λαμπάδα ἀναμένη και ἕνα τάσι μὲ νερο ἀγριασμένο, γιατί περιμένει τὴν ἀδελφὴ τῆς Ἁδέλας, ἐκεῖνὴν τὴν Ἁγάθη ποῦ ἔχει γλώσσα ὀγεντρας, και ἢ ὑπηρετρία δὲν θέλει νὰ μπορέσῃ κανεὶς νὰ τὴν κατηγορήσῃ πὸς δὲν ἔχει πάνω τῆς νοικοκυροσύνη. Ὁ κ. Ρουσσὸ ἔστειλε ἕναν ὑπάλληλο νὰ ἐκτελέσῃ τὰς ἀπαιτούμενες διατυπώσεις. Αὐτὸς, πᾶει στὴν ἐκκλησίαν και σιτῆται ὅρα πολλὴ γιὰ τὴν τορῆρα τὸν κηδεῖων. Ἐπειδὴ ἔχει λύπη αὐτὸ δὲν εἶναι λόγος νὰ τὸν κλέψουν. Ἀγαποῦσε πολὺ τὴν γυναῖκα του, και ἂν ἐκεῖνὴν μοσοῦσε ἀκόμη νὰ τὸν βλέπῃ, εἶναι βέβαιος πὸς θὰ τῆς προσενοῦσε εὐχαριστήσιμη, ποῦ παζαρνεῖ τὸς παπάδες και τοῦς ὑπαλλήλους τὸν ἐπιζηδεῖων τελεθῶν.

Ὡς τόσο, θέλει γιὰ τὴ συνοικία, νὰ γένῃ ἢ κηδεῖα ἀξιοπερητής. Τέλος, κλαίει τὴ συμφωνία, θὰ δώσῃ ἕκατὸν ἔξῃντα φράγκα στὴν ἐκκλησίαν και τριακόσια φράγκα στὸν ἐργολάβου τὸν κηδεῖων. Ἐχει τὴ γνώμη πὸς, μαζί μὲ τὰ ἕκατὰ ἔξοδα, θὰ τοῦ πᾶνε ὀχι λιγώτερα ἀπο πεντακόσια φράγκα.

"Οταν ὁ κ. Ρουσσὸ ἔξαναγυρίζει σπίτι

του, διακρίνει τὴν Ἁγάθη τὴ γυναῖκα-δέλφῃ του, ποῦ ἔπιασε θέσιν κοντὰ στὴ νεκρὰ. Ἡ Ἁγάθη εἶνε μιὰ ψηλὴ ἔθρακιανὴ, μὲ μάτια κόκκινα, μὲ χεῖρῃ μελανιασμένα και σουφρωμένα. Ἄπο τρία χρόνια, τὸ ἀντρόγυνο τὸ εἶχε χυλασμένα μὲτὶ τῆς και δὲν τὴν βλέπουν πιά. Σὴ κόνεται μ' ἐτικέττα, ὕστερα φιλεῖ τὸ γυναικαδέλφου τῆς. Μπροστὰ στοῦ θάνατο κἀνε μᾶλλον μὲ πόνου τέλος. Ὁ κ. Ρουσσὸ ποῦ δὲν μπόρεσε νὰ κλάψῃ, τὸ προῖ, κλαίει τώρα μὲ λυγμούς, ἔξαναβρῖσκοντες τὴ φτωχὴν του γυναῖκα ἄσπρη σὰν τὸ χαρτί και ἔξυλισμένη, μὲ τὴ μὴτη περισσότερο μαζωμένη, μὲ τὸ πρόσωπο τόσο φρενὸ, ὥστε μόλις τὴν ἀναγνωρίζει. Ἡ Ἁγάθη μένει μὲ τὰ μάτια στεγνὰ. Πῆρε τὸ καλύτερο φωτέρι, περιφέρει ἄργα τὰ μάτια τῆς στοῦ δωμάτιο, σὰ νὰ κάνει τὴ λεπτομερὴ ἀπογορῆ τὸν ἐπίταμον ποῦ τὸ στολλῶν. Ἐως τώρα, δὲν, ἔθῃξε τὸ ζήτημα τὸν συμφερθῶν, μὰ εἶνε φανερὸ πὸς βρῖσκειται σὲ μεγάλη ἀγωνία και πὸς συλλογιέται ἂν τάχα ὑπάρχει διαθήκη.

Τὸ προῖ τῆς ἐκφορᾶς, τὴ στιγμὴ πὸν θὰ τὴ βῆσαν στοῦ φέρετρο, συνέπεσε νὰ κἀνουν λάθος οἱ ἐργολάβου τὸν κηδεῖων και νὰ στεῖλουν ἕνα φέρετρο πολὺ κοντὸ.

Οἱ νεκροθάφτες πρῆσαι νὰ πᾶνε νὰ φέρουν ἄλλο. Στοῦ ἀναμεταθῆ, ἢ νεκροφόρα περιμένει μπροστὰ στὴν ἐξόπορτα, ἢ συνοικία εἶνε ἀνάστατη. Νέου βασαν στήριου αὐτὸ γιὰ τὸν κ. Ρουσσὸ.

Τέλος κατεβάζουν τὴ φτωχὴ Ρουσσὸ και τὸ φέρετρο μὲνει ἐκτεθειμένο μόνου δέκα λεπτὰ τῆς ὄρας κ τω στὴν ἐξόπορτα, τὴ σκεπασμένη μὲ μαῦρα. Καμμιά ἕκατοστὴ ἀνδρῶπο περιένο ν' ἀντὶ ὄσμο, ἐμποροὶ τῆς συνοικίας, νοικιάσθες τοῦ σπιτιοῦ, φίλοι τοῦ ἀνδρῶπο, λίγοι ἐργάτες μ' ἐπανοφόρια. Ἡ συνοδεῖα ἔξινάει, ὁ κ. Ρουσσὸ πᾶει μαζί.

Στὸ πέραςμα τῆς νεκρικῆς πομπῆς, οἱ γείτονες σταυροκοποῦνται μιλώντας σιγανὰ:

— Εἶν' ἢ χαροπόλῃσα ἢ; Ἐκεῖνὴν ἢ χλωμὴ γυναῖκα ποῦ εἶχε μένει πειὰ πεσοῖ και κόκκαλο. Ἄ καλύτερα ποῦ τὴν ἀνάπαρ ὁ Θεὸς! Τὶ εἶν' ὁ ἄνθρωπος ὅς ὅσο! Ἐμποροί, πολὺ εὐκατάστατο, ποῦ δούλευαν γιὰ νὰ περάσουν μὲ ἀνεση τὰ γερατά τους. Θαῦθη τώρα καλὰ τὴν ἀνεσή τῆς ἢ χαροπόλῃσα! Καί οἱ γείτονες μιλῶντες μὲ ἐπαίνους γιὰ τὸν κ. Ρουσσὸ, γιατί βοδῖξε πῆσω ἀπὸ τὴν νεκροφόρα, μὲ τὸ κεφάλι ἔξωκεπο, μονόχως, χλωμὸς, μὲ τ' ἄρσιν μιλᾷα του ποῦ τὰ παίρνει ὁ ἀνεμο.

Στὴν ἐκκλησίαν, οἱ προσερχῆς ἀποτελεῖωνον βιαστικὰ τὴν ἱεροτελεστία. Ἡ Ἁγάθη ποῦ κἀθησε στὴν πρώτη σειρά, φαίνεται σὰ νὰ μετράῃ τ' ἀναμενα κερῖα. Χορῖς ἀμφιβολία, συλλογιέται πὸς ὁ γυναικαδέλφου τῆς μοσοῦσε νὰ τὰ κἀνῃ ὀλ' αὐτὰ μ' ὀλιγότερη ἐπιδειξη γιατί, εἶτι τέλους, ἂν δὲν ὑπάρχει διαθήκη και κληρονομῆση και αὐτὴ τὴν μισὴ περιουσία, θὰ ὑποχρεωθῆ νὰ πληρώσῃ τὸ μεριδῖο τῆς γιὰ τὴν κηδεῖα. Οἱ σοπάδες λῆνε μιὰ τελευταία ἐχθῆ, ἢ ἀγριαστούρα περνᾷ ἀπο χροὶ σὲ χροὶ, και βγαίνουν. Σχεδὸν ὀλοι φέρνουν. Φέρουν ἐμπρός τὰ τρία ἀμάξια τῆς κηδεῖας, ποῦ ἀνέβῃκαν σ' αὐτὰ κυρίες. Πῆσω ἀπὸ τὴν νεκροφόρα, ἀπομένει μόνου ὁ κ. Ρουσσὸ, πάντα μὲ τὸ κεφάλι ἔξωκεπο, και ἀπομὴν τριανταριά ἄνθρωποι, οἱ φίλοι ποῦ δὲν τολμῶν νὰ τὸ στήριμν. Ἡ νεκροφόρα εἶναι ἄλλα ἀπολισμένη μ' ἕνα μαῦρο ὕψραμα, μὲ ἄσπρα κροσσία. Οἱ διαβάτες βγαίνουν τὸ καπέλλο τους και προσπερνῶν.

Ἐπειδὴ ὁ κ. Ρουσσὸ δὲν ἔχει τώρα οἰκογενειακὸ, πῆρε ἄποῦσιστα τόπο, μὲ ἄδεια γιὰ πέντε χρόνι, στοῦ κοιμηθῆριο τῆς Μονιμάτορης, ἔχοντας σκοπὸ ν' ἀγοράσῃ ἀργότερα τόπο δικὸ του και νὰ ἐξοθῆ τὴν γυναῖκα του, γιὰ νὰ τὴν ἐγκαταστήσῃ ὀριστικὸς στοῦ δικὸ τῆς μνημῆ.

Ἡ νεκροφόρα σταματᾷ στὴν ἄκρη μῆς δεινδροστοίας, και κωβαλοῦν στὰ χεῖρα τὸ φέρετρο ἀνάμεσα ἀπο τῶς χαμηλοῦς τάφους, ὅσο ποῦ τὸ φέρνουν σ' ἕνα λάκκο σκαμμένο στοῦ μαλακὸ χῶμα. Τὴν θᾶβουν.

Ἡ Ἁγάθη γυρίζει μὲ τὸν κ. Ρουσσὸ στοῦ σπιτί Ἐποφασίζει τέλος νὰ τοῦ μιλήσῃ γιὰ τὰ συμφερόντά τῆς. "Οταν μαθαίνει πὸς ὑπάρχει διαθήκη, σηκώνεται ἄλυγγοτῃ, φεύγει, χτυπώντας δυνατὰ τὴν πόρτα. Ποτὲ δὲν θὰ ἔξαναπατήσῃ τὸ πόδι τῆς σ' αὐτὸ τὸ χαμοσπιτο. Ὁ κ. Ρουσσὸ ἔξακολουθεῖ πάντα νὰ αἰσθάνεται, κατὰ διαλείμματα, μιὰ μεγάλη λύπη ποῦ τὸν πνίγει. Μὰ ἐκεῖνο ποῦ τὸν φέρνει πρὸ πάντων σὲ ἀποβλάκωση, ποῦ τοῦ σκοτίζει τὸ κεφάλι και τοῦ δίνει ἀνησυχία στοῦ χορῖ, εἶναι ποῦ τὸ μαγαζὶ εἶναι κλειστό, ἐνῶ εἶναι καθημερινὴ και χάνει τόσο κέρδη!.. ΑΙΜΙΛΙΑ ΖΟΛΑ

